

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvenjši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati, za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold., za četrt leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četrt leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kraje. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele za celo leto 20 gold., za pol leta 10 gold. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gold. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četiristo petdeset pet- vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani na celovski cesti v Tavčarjevi hiši „Hotel Evropa“. — Opravištvu, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Tavčarjevi hiši.

Minister Stremajer v Ljubljani.

Pri zadnji svečanosti odpiranja nove realke v Ljubljani smo z zadostjenjem videli, da so ljubljanski župan, predsednik hranilnice in celo šolski nadzornik, kateri vsi spadajo k politično nam protivni stranki, toliko takta imeli, da so v svojih govorih pri stvari ostali in Slovencev ne žalili. Le minister Stremajer je politikoval po svoje.

Rekel je mej mnogimi frazami tudi besede sledeče smisli: „Ta učilni zavod je nemški zavod, a nemški ne, da bi germaniziral, kakor se nam očita, ampak da bi temu (slovenskemu) narodu pot odprl izven ozke njegove domovine. Boj mej narodi v Avstriji še ne bode kmalu končan, vendar učilnice bodo za to skrbele, da se pride do miru in do časa, ko se bodo narodi borili mej soboj v kulturnem boju miru in ko ne bode preganjanj.“

Ko je „nemški“ značaj te učilnice prvič izgovoril, rekel je besedo „deutsch“ bolj liho, pazno, naglo, kakor da bi mu vest rekla, da nij prav, na tem mestu to izpovedati, ne svoje nemške narodnosti tu v nemški deželi siliti v površje; potem je pa nekako korajžjo dobil in nekako strastno ognjeno zaupil: „die lehranstalt ist eine deutsche“ itd.

Tu smo prav pravega Stremajra videli. Kakor mu njegovi volilci in nemško-nacionalci očitajo, da ima v konfesionalnih vprašanjih zmirom Janusov obraz, ki na eni strani škili z ultramontani in ljubkuje insbruške jezuite, na drugi pak v državnem zboru strašno energijo proti hierarhiji obeta, — ravno tako tu v slovansko-narodnem vprašanju po eni strani nepotrebno poudarja nemštvo, po drugi pa trdi, da neče germanizirati.

Pregovori niso brez izjem zmirom resnični. Akoprem je namreč resnica, da vsled izreka „ars non habet osorem nisi ignorantem“ naši stari in mladi birokrati slovensko črte, ker je ne znajo pisati ter so torej za slovensko uradovanje nezmožni in se mu le zaradi tega tako strastno upirajo, — vendar so nekateri možje naši hudi protivniki, ki poznajo naše razmere. Ne smemo jih dalje opisovati.

Mej te pa spada minister Stremayr. On zna baje celo nekoliko slovensko. In vendar nam vsi štajerski deželni poslanci vedno pravijo, da ga nij moža, ki bi osobno bolj mrzil vse kar je „windisch“, nego ta Stremayr.

Jasno tedaj, da pod njegovim naučnim ministerstvom ne bomo nikoli nič dosegli, — kar zahtevamo glede narodne ravnopravnosti slovenskega naroda. Toliko o njem. Zdaj pa njegove besede!

„Mi nečemo germanizirati.“ To se pravi,

kažejo nam noč pa pravijo, da nij črna. Slovenščina mej Slovenci niti za vse obligatna nij, pa pravijo, da nij nobene germanizacije! Zaslužni slovenski profesorji služb v naši slovenski domovini ne dobodo, nego germanski, in to nij germanizacija!

Ničeva je fraza, da mora zavod zaradi tega čisto nemšk biti, da more Slovenec iz domovine ven na Nemško. Saj nij živ krst za to, da se nemščina temeljito ne uči, nego vsi smo za učenje nemščine. Da se pa poleg tega zanemarija slovensčina tako grdo, da se v sredi slovenskega naroda poudarja nemštvo s tako energijo, kakor je to Stremayr storil, — to razumemo kam meri in to mora vsacega Slovenca žaliti, kateri svojo slovensko mater ljubi zato ker je slovenska, kakor ljubi pošten Nemec svojo zato ker je njegova, in kakor je vsak Nemec zaničevanja vreden ako zataji svoj rod na prangleščini na ljubo, ki je vendar tudi veliko bolj razširjena nego nemščina.

Pa naj bode za zdaj kakor mora. Toliko smo že vendar dosegli, da si protivniki naši ne upajo naravnost povedati, da nas hote germanizirati nego da ta namen taje. Naša občna skrb bodi, da ga tudi dosegli ne bodo. Ne dajmo se premetiti nikacemu jezuitizmu, ki drugače govori in drugače dela.

Deželni zbori.

Deželni zbor štajerski.

Iz Gradca, 14. okt. [Izv. dopis.]

Seidl interpeluje vlado zaradi „zanemarjenja“ (!) nemškega jezika v slovenskih in slovensko-nemških ljudskih šolah. Človek se more čuditi predrznosti, s katero „kamniški strah“ kopiči v svoji interpelaciji debele laži in zvižgaje. Mej drugim pravi, da slovenski kmetje žele in zahtevajo, naj se slovenski jezik popolnem iztrebi iz ljudske šole in se vse skozi le nemščina uvede. Po prebrani interpelaciji pravi deželni glavar, da se ne spodobi, po tem načinu odgovarjati na interpelacijo, katera se je v prejšnji seji stavila (od dr. Dominikuša), kajti odgovarjati na interpelacije ima vladni zastopnik, če se je vprašanje do vlade stavilo, ne pa kdo drugi. Seidl je zaslužno zaušnico dobil.

Finančni odbor nadaljuje svoja poročila. Za šolo za podkovanje konj znašajo potrebščine 8604 gld. (ravnatelj 1200 gld., asistent 700 gld., učitelj 315 gold.). Pokritje kaže 5170 gld.

Računski sklep za leto 1873 se odobri. Dohodki so znašali leta 1873 4 milijone 752.156 gld. stroški 4 milijone 573.266 gld.; v deželni blagajnici je bilo koncem leta 1873 178.890 gld.

V poslednji 17. seji 14. oktobra odgovarja namestnik Kūbek na razne interpelacije. Na vprašanje g. Šnideršiča zaradi reguliranja Save, pravi Kūbek, da se bodo dela nadaljevala na podlagi uže izdelanega operata. — Glede nastavljenja okrajnega zdravnika v Brežicah ne more vlada odločno odgovoriti, ker dotične razprave še niso dogane. — Na vprašanje Seidlovo zaradi šolne takse odgovarja namestnik, da je vlada začela preiskavati, kakšne šole so na štajerskem navadne, da pa dozdej še nij mogoče predložiti postavo, s katero bi se uredile šolne takse.

Na dr. Dominikuševu interpelacijo odgovarja Kūbek, da se je dotični šolski načrt predložil okrajnim učiteljskim konferencijam. Tudi so se krajni šolski sveti vprašali, naj izrečejo svoje mnenje zaradi učnega jezika, da se potem z ozirom na odločbe šolske postavbe od okrajnih šolskih svetov učni jezik odločuje. Sicer pa bode vlada skrbela, da se vsled poduka nemškega jezika splošni šolski namen ne zanemarija in se šolska postava ne prelomi. S tem, pravi Kūbek, je tudi odgovorjeno na Seidlovo interpelacijo.

Potem je bilo posvetovanje o napravi živino-zdravniške šole v Gradci. Deželni zbor sklene, da naj stopi deželni odbor v dogovor z vlado, da se na državne stroške napravi živino-zdravniška šola, dežela pa je pripravljena po svojih močeh tako šolo podpirati.

Finančni odbor poroča o proračunu deželnih fondov za l. 1875. Vse potrebščine znašajo 3 milijone 405.537 gld., pokritje 1 milijon 600.516 gld. Ostane tedaj nepokritih 1 milijon 805.061 gld. Da se pokrije ta svota, naloži se 38 % deželne priklade na vse direktne davke. Teh 38 % bode znašalo 1 milijon 736.656 gld.; torej ostane deficit 68.405 gold., ki se bodo pokrili iz kasnih ostankov in onih zneskov, katere ima vlada za tehniko vrniti.

Dalje se rešijo razni predlogi. Zaradi naprave umetnih vin sklene deželni zbor da se naj vlada pozivlja: 1. da študira vprašanje, kako bi se vinska produkcija varovala proti napravi umetnih vin in stori postavno predlogo v državnem zboru in 2. da uže zdaj nadzoruje napravo umetnih vin in kaznuje primešanje zdravju škodljivih reči k naravnim in umetnim vinom.

Zaradi trsne uši nasvetuje odbor, da se naj vlada naprosi, da zabranjuje uvažanje in razširjanje trsnih sadežev iz Francoskega in Klosterneuburga in da se strogo nadzorujejo trsne šole in vinogradi z ozirom na trsne uši.

Dr. Vošnjak predloži, da se ne samo iz Francoskega, ampak iz vseh dežel ki so

na sumu zaradi te bolezni uvažanje trsov za-
brani. Predlog je bil sprejet.

Glode na spremembo deželnega reda
in deželnega volilnega reda se na-
loži deželnemu zboru, da stavi svoje nasvete
vsakako pred koncem sedanje dobe deželnih
zborov.

Dr. Vošnjak želi, da deželni odbor
uže v prihodnji sesiji predloži te premembe
ter graja, da se to nij uže letos zgodilo.
Bati se je, da se stvar v poslednji sesiji pre-
nagli in se stvari postava, ki ne bode za-
dovoljila zahtevam pravice in enakopravnosti
i. t. d.

Končno se razne prošnje rešijo in se
sklene štajerski deželni zbor.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 15. oktobra.

Mladočehi naznanjajo v svojih
„Narodnih Listih“, da bodo svoje kandidate
za državni zbor postavili. (Se je zgodilo.)

V češkem zboru je pri priliki debate
o politehniku Trojan rekel Nemcem: „Z
vami se hočemo tu v deželnem zboru pobor-
tati, ne pa v državnem zboru z drugimi, ki
bi nas majorizirali.“

Tirolski zbor je sklenil 20.000 gld.
za učitelje razdeliti, in je sklenen bil.

V hrvatskem saboru so zavrgli do-
ločbo v novem kazenskem redu, ki določuje,
da bi o političnih pregrehah sodila porot-
niška sodba. To se nam čudno zdi. Dokler
je poštena narodna vlada na krmilu, je ta
konservativizem uže prav, a kaj ko bi čez
noč zopet magjari vlado dobili? Zakaj si
za ta slučaj narodnjaki zakonskih trdnjav
ne zidajo ko morejo?

Vnanje države.

Ruska velika kneginja Marija je v
Parizu bila navzočna v gledališči, kjer se je
igralo na korist Elsas-Lotaringov, in veliki
knez Konstantin je v ta namen daroval
10.000 frankov. To se smatra kot ruska
demonstracija proti Nemcem.

Iz **Rima** se poroča, da je parobrod
„Oreocque“ zapustil Civita Vecchia in brodil
v Toulon. — Drug francoski parobrod „Kle-
ber“ bode stal v Korziki, vedno pripravljen
prepeljati papeža iz Rima, če bi hotel kam
proč iti.

Rimski papež je nekim ženskam, ki
so mu adresu izročile politikoval in rekel,
da katoličanje ne morejo biti poslanci v
zboru, ki v Rimu zboruje.

O **Arnimovem** nemškem škandalu
zdaj „Vossische Ztg.“ poroča, da sta bila
Bismarck in Arnim do maja 1872 prav do-
bra prijatelja. Potem pak so se inrigo mej
njima začele.

Dopisi.

Iz Dolenjskega 10. okt. [Izv.
dop.] Slava in čast dr. Zarniku vrlemu na-
šemu poslancu brambovcu slovenske narod-
nosti. Čudno je pri nas v Avstriji res, da
smejo svojeglavno zatirati narode, ne spa-
dajoče mej želodove Nemce. Slovan je bil
uže mogočen steber avstrijskega orla in je
gotovo tudi še sedaj, — a njega ne izpoz-
najo.

Poslanec g. Hočev var baje zida poslopje
za šolo, kar mi veselo pozdravljamo. Ali ne
moremo si kaj, da bi ne povedali, kako se
res slovenski možje in ž njimi celi sloven-
ski narod za nos vodi.

V Krškem je bilo glasovanje, kje naj
se zida in ustanovi štirirazredna šola. Gla-
sovali so in večina glasov je bila za Mokro-

nog; tu bi imela šola biti. Ali kmetski
volilci glasujejo, grof K. pa obrača. Hoče-
var zida šolo na lastne stroške, ali kaj je
mar to vladi. Njena dolžnost je, da stori
potrebno, da se napravi tam, kjer je bila
večina in vendar zdaj nij sluha ne duha.

Čemu je bila volitev, čemu trosite denar
iz blagajne, ako glasovi dotičnih mož nič
ne veljajo. Žalostno res, da ima en okrajni
glavar več veljave, nego zbrani možje ce-
lega glavarstva.

Mi svetujemo možem, ki so takrat gla-
sovali, da naj povprašajo, kako je s stvarjo.
Tudi mokronoški občinski zastop, združen se
trebelskim, št. ruperskim, št. janžkim in sv.
trojiškim itd. bi lahko povzdignili svoje glase,
za tako važno, a pravično stvar.

Trgatev je pri nas po večjem končana
in mošt je tak, da ga par čašic zavžitega
uže ne more vsak nesti, močan. Barantija
s črešpljami je bila nekaj dnij prav živahna,
cena jim je bila od 8—11 gold. in tudi še
črez. — Mošta je po nekaterih krajih
trikrat menj, nego vlni, kajti mraz, — ta
ga je nam pofulil marsikatero kupico. —
Na Dolenjskem je zdaj prijetno, zdaj smo
vsi prijatelji, ker imamo dobro kapljico, —
a proti pomladi bode zopet drugače, ker ne
bode ni pijače ni družega življenja. V vi-
nogradih je sedaj gaudium! Kostanj pečemo,
kadar prešamo, ogenj kurimo in tolste polhe
použivamo, če jih dobimo; vse to pa zali-
jemo z moštom, ki je res dobra roba. Na
Vaše zdravje ga hočem pol hūče. (Uže velja!
Uredn.).

Iz Varaždina 10. okt. [Izv. dop.]
Živinska kuga tukaj strašno razsaja. Blizu
500 glav je ali uže poginilo ali se moglo
uničiti. Pri vsakem hramu kjer je kuga, na-
bita je zunaj na plotu mala deska. Žalibog
da ne najdeš niti treh hramov drug za dru-
gim, posebno v predmestnih ulicah, kjer ne
bi tega žalestnega znamenja videl. V celi
varaždinski okolici ne zapaziš goveje živine,
kajti ali je poginila ali ne sme ven iz hleva
pustiti se. To je strašna nadloga za po-
sestnike. Mali posestnik si je poprej s kra-
vami ali voli obdeloval polje, in svoj žitek
domov spravljaj, kar mu zdaj nij mogoče.
Ljudje imajo še na polji koruze, krompirja,
zelja, vso ajdo, a ne morejo pod streho spravi-
viti. Ravno tako je tudi v Petrijaneh. Ves
žitek ostaja na polji, kajti le redki posedu-
jejo konje, da bi z njimi zvažali.

Dosti neugodnosti imajo slovenski Za-
vrčani, ki imajo polja na hrvatski strani, ne
smejo pa nič domov spravljati. Tudi tisti
ki imajo na Štajerskem svoja zemljišča, ne
morejo dobiti svoje stvari domov, kajti cesta
ide iz Štajerskega skozi hrvatsko občino Du-
brava, jim je tedaj vožnja prepovedana. Kakor
se čuje, misli okr. zastop ptujski cesto na-
praviti samo po Štajerski zemlji, k čemur pa
bi si te stroške lahko prihranil. Cesta bi
šla nekoliko sežnjev od hrvatske oddaljena
tej vstric. Če bi uže bila kuga v Dubravi,
gotovo bode tudi v Zavrčih.

Kako pa hrvatska napreduje kažejo nam
šole. Na Štajerskem najdeš redkokrat tako
lepa šolska poslopja, kakor na Hrvatskem
skoraj navadno. In kjer jih še nij, se pa
zidajo. Sramota za Štajerce, ki se navadno
hočejo z omiko in z napredkom pred Hrvati
dičiti, a v kakovem stanu se še nahajajo
šole na pr. v Zavrču, Leskovcu, sv. Vidu,
Hajdini, Vurbergu, sv. Urbanu itd. samo v

ptujskem okraju, a v drugih pa tudi nič
bolje nij. Hrvatska bode Štajerce prekosila!
Ž.

Iz Zagreba 13. okt. [Izv. dop.]

Naše občinstvo zanima se denes najbolj za
slavnost otvorjenja našega vseučilišča. Ko-
likor se uže denes presoditi more, pričakuje
se 8 do 10 tisoč stranih gostov. Zastopanih
bo do 50 evropskih vseučilišč. V odboru za
slavnost je bilo skleneno, da naj ima otvor-
jenje vseučilišča strogo hrvatski in ne ju-
goslovanski značaj. Ta sklep je sad
mejnarnodnega razpora mej Hrvati in Srbi.
Srbov k otvorjenju vseučilišča brž ko ne, tudi
ne bo. Hrvatski značaj slavnosti jim bo dal
zopet povod na Starčevićem vpiti. Dopis
nij mesto, se v refleksije spuščati, vendar si
pa ne morem kaj, notranjemu svojemu pri-
tisku s tem odušek dati, da rečem, da slav-
nostni odbor nij taktno postopal. Izključivo
hrvatski značaj slavnosti bo čutiljivost Srbov,
katerih vendar tudi mnogo na Hrvatskem,
Slavonskem, v vojneji krajini in v Dalmaciji
stanuje, še bolj razžalil, nego je uže, in raz-
por mej tem dvema bratskima narodoma, bo
novo netilo dobil. Lepše bi bilo, če bi imela
slavnost kozmopolitičen značaj, kakor
ga znanost sploh ima. Političen antagonizem
v znanstvene zavode nositi, spada uže v ne-
podoščine. Sicer so pa razmere mej Hrvati
in Srbi žali bog res uže tako razdivjale se,
da je slavnostni odbor skoro prisiljen bil, to
politično strujo tudi v poštev vzeti. Kar se
pri takem stanju, kakor sem uže zgorej rekel,
Srbov k slavnosti nij nadejati, bodo Slovenci
tem srčneje sprejeti.

Mej srbskimi in hrvatskimi listi je zopet
vojska. Srbski listi zanikajo eksistenco „hrvat-
ske“ države, ter namesto „hrvatske“ vlade in
„hrvatskega“ sabora, stavljajo državo „troj-
edne kraljevine“, vlado „trojedne“ kraljevine
in sabor „trojedne“ kraljevine, in sicer zavoljo
tega, ker stanujejo v trojednej kraljevini
razen Hrvatov tudi Srbi. „Obzor“ stoji v
tej borbi celo sam nasproti srbskim listom,
ker se drugi naši listi malo ali celo nič ne
brigajo za napade srbskih listov. Sicer je
pa nékanje hrvatske države, hrvatske vlade
in hrvatskega sabora od strani srbskih listov
denes še pre rano. Denes še nij hrvatske
„države“, nego samo avtonomna kraljevina
Hrvatska in Slavonija, naša vlada ne nosi
oficijalnega imena hrvatska vlada, nego njeno
oficijalno ime se glasi: „vlada kraljevinah
Hrvatske, Dalmacije in Slavonije“ in tudi
naš sabor se ne zove niti hrvatski sabor,
niti sabor trojedne kraljevine, nego njegov
oficijalni naslov je „sabor kraljevine hrvatske
in Slavonije“. Povod srbskih listov, da spet
„kavgo“ zametnejo, je tedaj celo izmišljen
in v denšnjem času bi bil smešen, ko bi ne
bil žalosten.

Domače stvari.

— (Deželni zbor kranjski) ima
denes zadnjo sejo. Poročilo o zadnjih sej
obširno prinesemo.

— (Interpelacijo dr. Zarnika)
prinaša celo in sicer nespremenjeno v slo-
venskem narečji organ hrvatske narodne
stranke „Obzor“, kateri pravi v prejšnji šte-
vilki, da Hrvate ta interpelacija Zarnikova
„osobito s toga raduje što vidimo na njoj pod-
pise i starih i mladih Slovenaca. Nadamo
se, da će ona biti sretnim korakom za po-

mirenje brace, koja imadu jednake interese i jednakom ljubavi ljube svoju domovinu.“

— (Izlet v Zagreb.) Domoljubom, ki se hote v Ljubljani ali mej potom pridružiti „Sokolu“ in „pevskemu zboru“ se daje na znanje, da se „Sokol“ odpelje v nedeljo zjutraj ob 1/4 ur s poštним brzovlakom. Izkaznice za znižano vožjo se dobivajo vsak dan popoldne od 2-5 v dramatični pisarnici v I. nadstropji. Vožnja iz Ljubljane do Zagreba in nazaj velja 4 fl. 50 kr.

— (Minister Stremajer) se zato nij hotel udeležiti banketa v kazini, ter je rajše odšel, ker aranžerji nijso nobenega profesorja vabili, da si se je šolska svečavnost praznovala. Tako je bila včeraj splošna govorica in tako potrjujejo tudi oni, kateri so mej potom nazaj v Gradec s Stremajerjem v dotiko prišli.

— (Iz Zidanega mosta) se nam poroča, da je tam konferiral minister Stremajer z Autonom Auerspergom.

— (Maček ostrupljen.) Iz Artič pri Brežicah nam piše kmetska roka: Čudna dogodka se je tukaj zgodila 1. t. m. Posestnik J. se je letos oženil pred pustom, in se je s svojo ženo prav zadovoljno imel. Ali ona mu je vendar — celo po življenji stregla. Omenjeni dan namreč, ko je on nekaj težaka imel, skuhala je za večerjo „štruklje“ in dva je peči djala. Uže to se je možu nenavadno zdelo, vendar nij mogel nič slutiti. Po večerji mu ponudi ljubezna ženka en štrukelj, sebi odloči pa enega. On nekoliko je, nekoliko pak, ker mu nij bilo prav po godu oddene tiho na peč, da bi bilo za zajutrek in gre spat. Po noči vstane, in hudo ga vije v želodec, strašno bljuvanje začne; v izmetkih sam zapazi arzenik, ga pobere in ga drugo jutro pokaže nekaterim sosedom, vendar misli na skrivnem vse zatajiti. Ali sosede so to reč c. kr. preiskavni sodnji v Brežice na znanje dali. Ono polovico štruklja, ki jo je on na peč oddjal, prišel je maček v delež, ki se je pogostil in precej poginil. Preiskovalna sodnija je tudi mačka vzela soboj in so ga baje v nemški Gradec poslali na preiskovanje. Žena je tudi uže pri preiskovalni sodnji v zaporu. Ne ve se, iz kakega namena je ona storila to hudodelstvo.

Izpred porotnega sodišča.

(Konec.)

V Ljubljani 8. okt.

Toda tem pričam se more zavoljo bližnjih razmer z zatoženim komaj kaj verjeti, zlasti ker je priča Gašpar Ravnikar, na katerega se njegova žena sklienje, edina priča, ki s Jožefom Mavom nij nič v rodu, in ki z gotovostjo trdi, da je ono poškodovanje na zlatem prstu, a ne na mezincu bilo. — Ta razložek je pa bistven, kajti, če je bila prva rana na zlatniku, mora rana na mezincu drug uzrok imeti.

Tudi je na mestu, da navedemo neke besede, katere je Jože Mav tisti dan proti Janezu Strlu izustil. Ko je namreč pri tem okolo 9. ure zjutraj pozvedoval, če je njegov strije doma, in ko mu je Strle odgovoril, da dr. Mava od 5. ure zjutraj, ko se je šel kopat, nij videl, mu je rekel Jože Mav: „Kje sem še jaz takrat bil, takrat sem še le vstal.“

Če se pomisli, da ga je baš ta priča

uže ob 3/5. uri pred hišo Cenetovo videla, ko je tam stal in potem za svojim strijem tekla, potem je ta njegov izrek samo na to meril, da bi bil to priča zmešal in da bi uže naprej sumljivost od sebe odvrnil, kakor da bi on ne bil hudodelstva doprinesel.

Tudi vse vedenje Jožefa Mava 9. junija t. l. je bilo čudno. — Celi dan je bil nemiren in na nogah, a ne da bi imel kaj dela ali kupčije. Nikjer nij imel miru in obstanka. — Skoro vsakega znanca je popraševal po svojem striji. V hiši, kjer je dr. Mav stanoval, pri prodajalnici, na semnji njegove hišne gospodinje, pri kovaču Francu Strlu, pri njegovem sinu Janezu Strlu, pri Pavlu Friškovecu, pri gospodinji krčme, kjer se je bil ustavil, pri Neži Hostnik namreč, kratko rečeno, pri vsakem, s katerim je v dotiko prišel, popraševal je po večkrat po svojem striji.

Ko je njegov brat Janez Mav, ki je bil tudi na semenj prišel, uže ob 4. popoldne Kamnik zapustil in se domov peljal, ostal je Jože Mav brez vsega uzroka v Kamniku, in ko se je občinski predstojnik iz Zagorja, Anton Dvornik, domov pripravljal, prosil ga celo, svoji ženi memo peljaje se, povedati, da bode še le drugo jutro domov prišel.

Kar zadeva popraševanje po njegovem striji, je nameraval videzno sumljivost, katera bi morebiti njega zadela, ako bi se o dejanju pozvedelo, odstraniti, ker se po njegovem mnenju ljudje spominjajo, da je bil on za strijca zelo skrbljiv in da bi ljudje kakšnega drugega, kot storilca imeli; kar pa zadeva svoje dolgo nemotivirano zadržanje v Kamniku, se deloma tako razlaga, da ga je vest pekla, in da je želel videti, kaj se bode naprej zgodilo, deloma pa, kar je bilo uže zgoraj omenjeno, da si je mislil z odvzetim ključem od kase v tisti noči premoženje svojega strijca prilastiti.

Kako zelo ga je pa dogodek, kateri ni mogel izostati, namreč govorica o dejanji, pretresel, uže iz tega sledi, da je, ko mu je krčmar Anton Frehlih prvi o tem povedal, po izpovedbi poštarja g. Janeza Debeveca, čudno obledel, da mu je pot na čelo stopil in da nij mogel ničesar govoriti.

Naslednjič je Jožef Mav rekel, da je iz Kamnika čez Podgoro v hišo Pavla Friškoveca po domače Jagra prišel; temu nasproti pa trdi ta priča odločno, da je Mav iz nasprotne strani, namreč od kopelne ute njegovega strijca k njemu prišel. — Ako se vse te različne dejanske okolščine, od katerih so nekatere zelo, druge manj važne in ne le storilca, nego tudi dejanje tamo popišejo in se mej saboj popolnem ujemajo, pazljivo pretehta, razvidi se, da je tako ozka in naravna zveza mej grozovitim dejanjem, katero se je 9. junija t. l. zarano v kopeli v Nevljah pri Kamniku pripetilo in mej obdolžencem, da se po navadnem tiru dogodkov nikakor ne more dvomiti, da je on dejanje dovršil, in očitni tožnik mora le še nekatere okolščine iz zatožbe, katera se je proti Jožefu Mavu vložila, katere okolščine se nasprotno kažejo bolj pojasniti, kar mora vsled §. 3. reda kaz. pravde storiti.

Ena teh okoliščin je ta, da se na Jožef Mavovi obleki nij zapazilo in sicer ne 10. junija t. l., ko so ga zasačili, krvi ali drugih sledov doprinešenega hudodelstva in da tudi osebe, katere so po dovršenem dejanji do zasačenja govorile, nijso kaj takega na njem

vidile. — Lahko bi se dvomilo, da je storilec mogoče bilo, to dejanje, pri katerem se je umorjeni le malo branil, izvršiti in da takrat svoje obleke nij s krvjo onesnažil. — Da se to vprašanje prav reši, se mora pomisliti, da kri iz glavnih ran, zaradi las, kateri so jej nasprotovali, nij mogla tako hitro teči, kakor pri drugih ranah in da je toliko krvi, katero so pri mrliču našli, še le takrat odteklo, ko je storilec uže davno pobegnil. — Dalje se mora premisliti, da je imel storilec dovolj časa in prilike, da je take sledi, ako so bile, odstranil, še poprej, predno je z družimi osobami skupaj prišel. — Dokazano je, da se je dejanje o pol šestih zjutraj dogodilo. Isto tako je po spričevanju Pavla Friškoveca dokazano, da je Jožef Mav še le okolo pol sedmih od kopelne ute v njegovo hišo šel. Jožef Mav je torej eno celo uro porabil, da je deloma sledi doprinešenega hudodelstva odstranil in deloma svojo vest tako potolažil, da bi se ne pokazal kot morilec. — Mej to uro je imel dovolj časa, krvne sledi v Neveljskem potoku, kateri tik kopelne ute teče in je z germovjem zelo obraščen, umiti in nij bilo potreba dost truda, da so se krvni sledi z nožem zbrisali. V tej reči pa sam obstoji, da si je v tisti noči srajco in hlače preoblekel in da je hlače nekemu sorodniku Janezu Hribarju po domače Sirku izposodil. — Ravno tako se lahko razloži, da tudi od cropanih reči dr. Mavovih nij bilo ničesar pri njem najti.

Saj je pa znamenje doveršenega dejanja na njegovem životu ostalo, katero nij mogel zbrisati, poškodba na mezinu, znamenje, katero bolj, kakor zamorejo kervne sledi, storilca pokaže.

Dalje bi se lahko kot nasprotno okoljšino navedlo, da se je Mav precej, ko se je o dejanju pozvedlo, pri kopelni uti pokazal.

Priče in zvedenci so se morali h glavni obravnavi zavoljo tega povabiti, da se obdolženec, kateri je tajil, prepriča in na drugi strani, da se njegovo zagovarjanje oslabi in izpodbije.

Tajil je do zadnjega, vendar so porotniki enoglasno rekli da je kriv in za to je Jožef Mav obsojen — na smrt. Ako ga cesar ne pomilosti, bo obešen.

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka in brez stroškov po izvrstni

Revalessière du Barry

in zdravilna hrana.

28 let uže je nij bolezn, ki bi jo ne bila ozdravila ta prijetna zdravilna hrana, pri odraslih i otrocih brez medicne in stroškov; zdravi vse bolezni v želodecu, na živcih, dalje prsne, i na jetrah; žleze i naduho, bolečine v ledvicah, jetiko, kašelj, neprebavljenje, zaprtje, prehlajenje, nespanje, slabosti, zlato žilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavje, silenje krvi v glavo, šumenje v ušesih, slabosti in blevanje pri nosečih, otožnost, diabet, trganje, shujšanje, bledičico in prehlajenje; posebno se priporoča za dojenke in je bolje, nego dojnično mleko. — Izkaz iz mej 80.000 spričeval zdravilnih, brez vsake medicine, mej njimi spričevala profesorja Dr. Wurzerja, g. F. V. Beneka, pravega profesorja medicine na vseučilišču v Mariboru, zdravilnega svetnika Dr. Angelsteina, Dr. Shorelanda, Dr. Campbella, prof. Dr. Dédé, Dr. Uré, grofinje Castlestuart, Markize de Brehan a mnogo drugih imenitnih osob, se razpošiljava na posebno zahtevanje zastoj.

Kratki izkaz iz 80.000 spričevalov. Spričevalo zdravilnega svetnika Dr. Wurzerja, Bonn, 10. jul. 1852.

Revalessière Du Barry v mnogih slučajih nagradi vsa zdravila. Posebno koristna je pri driti in griži, dalje pri sesalnih in obistnih boleznih, a t. d. pri kamnju, pri prisadljivem a bolehnem draženju v sečni cevi, zaprtji, pri bolehnem bodenju v obistih in mehurji, trganje v mehurji i. t. d. — Najbolje in

in neprecenljivo sredstvo ne samo pri vratnih in prsnih boleznih, ampak tudi pri pljučnici in sušenju v grlu. (L. S.) Rud. Wurzer, zdravilni svetovalec in člen mnogo učenih društev.

Winchester, Angleško, 3. decembra 1842. Vaša izvrstna Revalescière je ozdravila večletne in nevarnostne prikazni, trebušnih bolezni, zaprtja, bolne čutnice in vodenico. Prepričan sem se sam gledé vašega zdravila, ter vas toplo vsakemu priporočam.

James Shoreland, ranocelnik, 96. polka. Izkušnja tajnega sanitetnega svetovalca gosp. Dr. Angelsteina.

Berolin, 6. maja 1856. Ponavlja izrekan gledé Revalescière du Barry vsestransko, najbolje spričevalo.

Dr. Angelstein, tajni sanit. svetovalec. Spričevalo št. 76.921. Obergimpenn, (Badensko), 22. aprila 1872.

Moj pacient, ki je uže bolehal 8 tednov za strašnimi bolečinami vnetje jeter, ter ničesar použitij nij mogel, je vsled vaše Revalescière du Barry popolnoma zdrav.

Viljem Burkart, ranocelnik.

Montona, Istra. Učinki Revalescière du Barry so izvrstni. Ferd. Clausberger, c. kr. okr. zdravnik.

Št. 80.416. Gosp. F. V. Beneke, pravi profesor medicine na vseučilišču v Mariboru (Nemčija), piše v „Berliner Klinische Wochenschrift“ od 8. aprila 1872 to le: „Nikdar ne zabim, da je ozdravila enega mojih otrok le takozvana „Revalenta Arabica“ (Revalescière). Dete je v 4. mesecu vedno več in več hujšalo, ter vedno bljuvalo, kar vsa zdravila nijso bila v stanju odpraviti; toda Revalescière ga je ozdravila popolnoma v 6 tednih.

Št. 64.210. Markizo de Brehan, bolehal je sedem let, na nespant, treslici na vseh udih, shujšanji in hipohondriji.

Št. 79.810. Gospo vdovo Klemmovo, Düsseldorf, na dolgoletnem bolehanji glave in davljenji.

Št. 75.877. Flor. Köllerja, c. kr. vojašk. oskrbnika, Veliki Varazdin, na pljučnem kašlju in bolehanji dušnika, omotici i tišanji v prsih.

Št. 75.970. Gospoda Gabriela Tešnerja, slušatelja višje javne trgovinske akademije dunajske, na skoro breznačajni prsni bolečini in pretresu čutnic.

Št. 65.715. Gospodični de Montlouis na neprebavljenji, nespant in hujšanji.

Št. 75.928. Barona Sigmo 10 letne hramote na rokah in nogah i t. d.

Revalescière je 4krat tečnejša, nego meso, ter se pri odraslih in otrocih prihrani 50krat več na ceni, gledé hrane.

V plebatičnih puščah po pol funta 1 gold. 50 kr., 1 funt 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 funtov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold., — Revalescière-Biscuiten v puščah 2 gold. 50 kr. in 4 gold. 50 kr. — Revalescière-Chocolatée v prahu in v ploščicah za 12 tas 1 gold. 50 kr., 24 tas 2 gold. 50 kr., 48 tas 4 gold. 50 kr., v prahu za 120 tas 10 gold., za 288 tas 20 gold., — za 576 tas 36 gold.

Prodaje: Barry du Barry & Comp. na Dunaji, Wallfischgasse št. 8, v Ljubljani Ed. Mahr, v Gradišču bratje Oberanzmeyer, v Innsbruku Diechtl & Frank, v Celovcu P. Birnbacher, v Lenui Ludvig Müller, v Mariboru F. Koletnik & M. Morić, v Meranu J. B. Stockhausen, kakor v vseh mestih pri dobrih lokarjih in specijalnih trgovcih; tudi razpošilja dunajska hiša na vse kraje po poštah nakaznicah ali povzetjih.

Tuji.

13. oktobra:

Evropa: Frič iz Terbovej. — Terarin iz Nabresine. — gospa Teček iz Krškega. — Jeureinof iz Ruskega.

Pri Slonu: Wascoto Viaradin iz Trsta. — Orožen iz Rudolfovega. — Zor iz Vipave. — Lugo iz Verone. — Robič iz Postojne. — Gorišek iz Javorja. — Nastopil iz Brna. — Kotnik iz Vrhnike.

Pri Malici: Skubec iz Ribnice. — Šlesinger iz Dunaja. — Miller iz Pešte. — Kopman, Henkel iz Dunaja. — Novak iz Trsta. — Pergami iz Milana.

Pri Zamorci: Gales iz Kamnika. — Weis iz Siska.

Prememba stanovanja.

Primarij

dr. Pestotnik

stanuje zdaj v kolodvorskih ulicah, nasproti Kleinmayr-jevi tiskarni in ordinira od 2—3 popoldne. (284—3)

Najnovejše slovenske

F. Cimpermanove „Pesni“

obsegajoče 274 strani mali 8°

se po 60 kr. dobivajo v sledečih bukvarnah: v Ljubljani Kleinmayr & Bamberg, Giontini, Klerr, Lercher, Till, „Narodna tiskarna“; v Gorici: K. Sochar; v Celovcu: Ed. Liegel; v Trstu: G. H. Schimpf; v Ptujem: W. Blanke; v Celji: K. Sochar; v Mariboru: „Narodna tiskarna“. (148—11)

Narodna tiskarna

v Ljubljani

se priporoča

za izvršitev vseh tiskarskih del

v lični obliki in po najnižji ceni, posebno:

1000 poštah vozah listov	5 gld. — kr.
vsakih 1000 več	3 „ 20 „
1000 vozah listov za železnice s firmo in železniškim kolekom	7 „ 50 „
2000	13 „ 50 „
1000 za brzovoznino s firmo in železniškim kolekom	9 „ — „
2000	16 „ 50 „
1000 zavrtkov (Couverts) v kvart s firmo	4 „ — „
1000 „ v oktav „	3 „ 80 „

Zaloga tiskanih formularov

za c. kr. sodnije, občinske urade, okrajne zastope, sole, cerkve in cerkvene urade, advokate in notarje, pobotnice za mesečne plače i. t. d.

Gosp. Josip Čecelj na Dunaji.

Eno *rekomandirano* in eno *navadno* pismo leži za Vas „*poste restante*“ na mestni glavni pošti (Hauptpostamt, Stadt, Poste restante — Barnau), Blagovolito se zanje oglašiti in odgovoriti. (295—1) J. N.

Dunajski bozra 15. oktobra.

(Izvirno telegrafirano poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	69 gld. 75 kr.
Enotni drž. dolg v srebru	73 „ 80 „
1860 drž. posojilo	107 „ 50 „
Akcije narodne banke	979 „ — „
Kreditne akcije	240 „ 50 „

Pri Dunajski razstavi l. 1873 2 medaliji za napredek za 8 zvonov s skupno težo 300 centov, vlitih za votivno cerkev na Dunaji, razstavljenih.

Ces. kralj.

dvorna livarna za zvonove in metale Ignacija Hilcerja & sinov

v Dunajskem Novem mestu

(Ignaz Hilzer & Sohn in Wiener-Neustadt)

se priporoča za naročevanje

zvonov vsake teže in vsakega glasa,
ter tudi za vsake izdelke iz vlitiga metala.

Za prej odločeni glas ali čisto harmonični akord naročenega zvonovja (več zvonov) se daje poročstvo. Zvonovom se pridaja tudi vsa druga oprava, jarmi iz lesa ali železja po najboljši in najnovjši šegi narejeni, tako da se veliki in težki zvonovi prav lahko gonijo, ker teko po zobcih na novo iznajden način; tudi se lahko presučejo, kedar koli treba, brez posebne naprave, tako da zvonovi dalje trpe in mnogo lepši pojo.

Tudi se zvonovi tako uredijo, da se pri zvonjenji vsi lepo vjemajo in kembli drug za drugim v lepem redu bijejo. Za tako uredenje je iznašla ta livarna novo sistemo, po kateri vsak novo opravljeni zvon, pa tudi vse zvonove v zvoniku in sam človek v kakih urah po zelo preprosti napravi brez vseh stroškov tako urediti more, da zvonovi enako, hitreje ali bolj počasi tekó.

Naročila se izgotovljajo natančno in po ceni. Zarad plače so ugodni pogoji. (287—2)

Kar ta livarna obstoji, 33 let, je vtila 2930 večjih zvonov, ki so tehtali 12800 centov.

Štacuna

v Zagorju, pol ure od železniške postaje St. Peter na Notranjskem na veliki cesti pri cerkvi oddaja se tudi za več let z vsa opravo z jako ugodnimi pogoji, kateri se bolj natančno izvedó ustmeno ali pisano pri R. S. H. St. 70 v Zagorju. (290—3)